

Hodnoticí aktivita

Základní geografické pojmy na obecně geografické mapě

Anotace

Cílem předložené hodnoticí aktivity z pohledu klíčových kompetencí je ověřit, zda žáci znají, rozumí a věcně správně používají základní geografické pojmy, se kterými se často setkávají jak ve výuce zeměpisu (geografie), tak i v běžném životě. Konkrétně je pozornost věnována pojmům vyskytujícím se na obecně geografických mapách ve školních zeměpisných atlasech (např. nížina, průliv, mys), které jsou stěžejní i pro porozumění mnohým místopisným názvům. Součástí hodnoticí aktivity je pracovní list pro žáky i jeho vzorové řešení a závěrečné zhodnocení dosažené úrovně kompetence věcně správného používání pojmů a znaků, která spadá pod klíčovou kompetenci k učení.

Komplexní systém hodnocení, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

Věk – cílová skupina

6. ročník (možné využít i v dalších ročnících)

Časová dotace (rozsah výuky)

30 minut

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Navržený komplexní kompetenční projekt není podmíněn znalostmi vázanými na konkrétní zeměpisné téma. Hodnoticí aktivita obecně ověřuje porozumění základním geografickým pojmům, se kterými se žáci setkávají (nejen) na obecně geografických mapách ve školních atlasech. Hodnoticí aktivitu je tak možné využít k identifikaci míry porozumění těmto pojmům buď po přechodu žáků z prvního na druhý stupeň základních škol, nebo po jejich výkladu učitelem v úvodních hodinách zeměpisu v 6. třídě.

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Hodnoticí aktivita může být řešena buď v papírové podobě (tisk pracovního listu pro každého žáka), nebo může být vytvořeno elektronické zadání a elektronické pracovní listy.

Pracovní list je možné tisknout pro žáky černobíle, nicméně doporučujeme žákům zobrazit výřezy z obecně geografické mapy v úloze č. 4 v originálních barvách (tj. například promítnout na plátně).

Vzdělávací obor

Zeměpis

Očekávaný výstup

Z-9-1-02 žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.

Z-9-2-03 žák rozlišuje prvky přírodní sféry, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence k učení.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Navržený komplexní kompetenční projekt slouží k hodnocení dosažené úrovně uvedeného aspektu klíčové kompetence jednotlivými žáky.

- **využívání informací z různých zdrojů** – věcně správně používá obecně využívané termíny, znaky a symboly.

Navržený komplexní kompetenční projekt dále přispívá k rozvoji komunikační kompetence, konkrétně aspektu způsob vyjadřování – v písemném projevu formuluje a vyjadřuje myšlenky a názory věcně správně (včetně použití vhodné odborné terminologie).

Součásti hodnotící aktivity

- Základní geografické pojmy na obecně geografické mapě – pracovní list
- Základní geografické pojmy na obecně geografické mapě – pracovní list – řešení

Struktura a organizace realizace hodnotící aktivity

1. Příprava: Učitel vytiskne pracovní list pro každého z žáků a pro sebe pracovní list se správným řešením.
2. Žáci řeší pracovní list samostatně.
3. Po vypracování úloh učitel vybere od žáků pracovní listy a reflektuje s nimi jejich práci, tj. sdělí žákům správné odpovědi (viz vzorové řešení pracovního listu) a diskutuje s nimi obtíže při řešení jednotlivých (pod)úloh a případně vysvětlí žákům pojmy, které se ukázaly jako obtížné na porozumění, resp. rozlišení od zbylých pojmů.
4. Učitel oboduje dle vzorového řešení pracovního listu vyplněné pracovní listy jednotlivých žáků a na základě přiloženého klíče (hodnotící tabulky) určí u všech žáků dosaženou úroveň klíčové kompetence ve sledovaných aspektech.

Hodnocení

Rozsah hodnocení

Předložené KKP umožňuje sledování rozvinutosti kompetence k učení u všech zapojených žáků. S ohledem na povahu úloh umožňuje KKP hodnocení v úrovních začínající, poučený a aktivně užívající.

Hodnotící nástroje

Pracovní list pro žáky.

Podstatou hodnocení je, na základě obodování pracovního listu vypracovaného žákem a hodnotící tabulky se slovní charakteristikou jednotlivých úrovní, určení úrovně dosažené žákem v aspektu *využívání informací z různých zdrojů* spadající pod *kompetenci k učení*, konkrétně úrovně porozumění a využívání termínů, znaků a symbolů.

Přehled dosažené úrovně kompetence žáků a závěrečné hodnocení

Hodnoticí tabulka:

Kritérium zkonkretizované pro účely této hodnoticí aktivity: Žák zná, rozumí a věcně správně používá základní geografické pojmy a rozpozná jejich obvyklou symbolizaci na obecně-geografických mapách. Obecné kritérium: Žák věcně správně používá obecně využívané termíny, znaky a symboly.		
1. úroveň – začínající (0 až 10 bodů)	2. úroveň – poučený (11 až 31 bodů)	3. úroveň – aktivně užívající (32 až 42 bodů)
Žák si věcně správně neosvojil či teprve si začíná postupně osvojovat některé pojmy a jejich znázornění na mapách.	Žák zná a věcně správně používá pouze některé (např. snadno představitelné) pojmy, znaky a symboly.	Žák zná a věcně správně používá většinu ze základních geografických pojmů a rozpozná je jak na základě fotografií, tak i symbolického znázornění na mapách.

Obměna hodnoticí aktivity ve výuce

Učitel může pro žáky připravit shodně strukturovaný pracovní list ověřující porozumění pojmům, které se vztahují konkrétně k jednomu geografickému tématu, resp. tematickému celku (např. planetární geografie, kartografie, demografie, globální klimatická změna, světové hospodářství). Při sestavování jednotlivých úloh doporučujeme využít například Malý geografický a ekologický slovník.